

Hiernavolgend artikel over de psychische behandeling (Freud, 1890a) werd voor het eerst gepubliceerd in *Die Gesundheit*, een populair-wetenschappelijk boek over geneeskunde. Gedurende lange tijd verdween het uit de aandacht, met als gevolg dat het zowel in de *Gesammelte Werke* als in de *Standard Edition* verkeerdelijk aanzien werd als een publicatie uit 1905. Het artikel werd inderdaad ook in dat jaar in de derde uitgave van *Die Gesundheit* opgenomen en geeft tevens inhoudelijk aanleiding tot twijfel omtrent de ontstaansdatum, al verwonderde men zich wel over het feit dat Freud nog in 1905 een geschrift bijna uitsluitend aan de hypnose zou hebben gewijd. Op dat ogenblik had hij immers de hypnose als behandelingstechniek achter zich gelaten.

Freud had wellicht sinds het begin van de jaren 1880 kennis genomen van de techniek van de hypnose. Zo verrichtte Breuer, in die jaren één van zijn leermeesters, zelf onderzoek ernaar. Vervolgens ontmoette Freud in de winter 1885-86 Charcot op zijn parcours, de meester van de Salpêtrière die de hypnotische techniek aanwendde als onderzoeksinstrument ter differentiatie van de hysterische en de organische aandoeningen. Terug in Wenen vertaalde Freud twee werken van Bernheim die in zijn kliniek te Nancy de nadruk legde op de hypnose als behandelingstechniek voor zowat alle mogelijke aandoeningen, zowel organische als neurotische. Aanvankelijk verwachtte Freud dan ook heel veel van de hypnose maar werd hierin snel teleurgesteld toen hij in zijn beginnende privé-praktijk ondervond dat hij er niet eenzelfde autoriteit kon verwerven ten aanzien van zijn patiënten als deze waarop Charcot, Bernheim en Liébault zich in hun instituten konden beroemen.

Het is echter enkel bij een oppervlakkige lectuur dat hiernavolgend artikel achterhaald lijkt ten aanzien van andere werken uit 1905, zoals de *Drie verhandelingen over de theorie van de seksualiteit* (Freud, 1905d). Wat Freuds uitgangspunten betreft, zet het o.i. zelfs vandaag nog aan tot het overdenken van wat psychotherapie wezenlijk is of zou moeten zijn en met betrekking tot het thema van de hypnose is het zonder meer het beste dat we van hem kennen.

Voor de vertaling maakten we gebruik van de tekst in de *Ergänzungsband* bij de *Studienausgabe*. Het voetnotenapparaat van deze editie werd overgenomen.